

МІЖДИСЦИПЛІНАРНІ ЗВ'ЯЗКИ МІЖ ЗАГАЛЬНОТЕХНІЧНИМИ ТА СПЕЦІАЛЬНИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ СУДНОМЕХАНІКІВ

Дендеренко О.О.

Морський коледж Херсонської державної морської академії.

Сучасний технічний розвиток флоту та суднобудування передбачають значні якісні зміни в професійній підготовці майбутніх фахівців морської галузі. В зв'язку з цим принципово важливою є проблема необхідності розробки інтегративної фахової підготовки. Для морських фахівців вона пов'язана з тим, що знання і вміння повинні відповідати не лише національним вимогам, а й вимогам міжнародних Конвенцій.

Мета роботи полягала у з'ясуванні теоретичних засад здійснення інтеграції в процесі підготовки морських фахівців та аналізі можливостей введення інтегрованих курсів у навчальні плани підготовки майбутніх судномеханіків на прикладі Морського коледжу.

Аналіз сучасної літератури висвітлює наступну інформацію щодо реалізації поставленої мети:

– інтеграція сучасної науки – це діалектичний процес взаємного проникнення на загальній соціальній, гносеологічній, логіко-методичній основі структурних елементів (наукової діяльності, інформації, методології) різних галузей знань, які супроводжуються зростанням рівня їхнього узагальнення та системності, комплексності, сконцентрованості та організованості (П.І.Самойленко, А.В.Сергеєв);

– інтеграція реалізується наступними формами: об'єктна, понятійна, теоретична (концептуальна), методологічна, проблемна, діяльнісна, практична, психолого-педагогічна;

– інтеграція може реалізовуватись у вигляді інтеграції знань одного предмету знаннями інших предметів в межах цього предмету; інтегрованих курсів; інтегрованих предметів (дисципліни).

Вивчення структури та змісту інтегрованих дисциплін курсу підготовки судномеханіків у Морському коледжі Херсонської державної морської академії дало змогу визначити серед них *інтегровані дисципліни I рівня* («Вступ до спеціальності та історія морського судноплавства»; «Технічна хімія»; «Інженерна та комп'ютерна графіка»; «Технічна термодинаміка та основи теплопередачі»; «Основи медичних знань та медична допомога на судні»; «Безпека життєдіяльності» тощо) та *інтегровані дисципліни II рівня* («Метрологія, стандартизація і управління якістю»; «Основи теорії автоматичного управління»; «Гідромеханіка»; «Суднова енергетика»; «Технологія використання палива, води та мастил»; «Експлуатація суднових технічних засобів» тощо).

Основний акцент зроблено на курс «Експлуатація суднових технічних засобів» (далі ЕСТЗ), що інтегрований з професійними дисциплінами «Суднові допоміжні механізми, системи та їх експлуатація», «Суднові

дизельні установки та їх експлуатація», «Автоматизовані системи управління енергетичною установкою», «Підйомно-транспортні механізми» (див. рис.1).

Аналізуючи зміст дисциплін навчального плану та міждисциплінарні зв'язки, ми дійшли висновку, що:

– у навчальному плані, який розглядався, інтегровані дисципліни представлені, але нерівномірно розподілені між циклами підготовки: перехід від дисциплін загальноосвітньої до загальнотехнічної підготовки має невелику кількість інтегрованих курсів, в той час як перехід від загальнотехнічних дисциплін до спеціальних має широкий спектр курсів.

– зміст наявних інтегрованих дисциплін недостатньо охоплює завдання і цілі інтеграції; наявні неточності та розбіжності у формулюванні понять та закономірностей; інтеграція має поверхневий характер.

Аналіз літератури та навчальних планів Морського коледжу показав, що:

– інтеграція навчальних дисциплін природничо-математичного, загальнотехнічного циклів та циклу спеціальних дисциплін є необхідною умовою підвищення якості підготовки майбутніх судномеханіків;

– у вищих навчальних закладах морського профілю інтеграція реалізується у формі інтегрованих дисциплін I і II рівнів;

– впровадження інтеграції у практику вивчення основних навчальних дисциплін має поверхневий і несистематизований характер.

Перспективними залишаються й питання розкриття можливостей реалізації міждисциплінарних зв'язків як одного з рівнів інтеграції, а також розробка інтегрованого курсу професійного спрямування з урахуванням вимог до оновлення змісту навчальних дисциплін, які готують курсантів до роботи з сучасними судовими установками.

Список використаної літератури:

1. Галузевий стандарт вищої освіти України підготовки молодшого спеціаліста спеціальності 5.07010403 «Експлуатація судових енергетичних установок» кваліфікації 3141 «механік (судновий)».

2. Гончаренко С.І. Теоретичні основи дидактичної інтеграції у професійній середній школі. / С.І. Гончаренко, І.М. Козловська // Педагогіка і психологія. – 1997 - №2. - С.9-18.

3. Іванченко Є.А. Практика використання інтегративних процесів у професійній підготовці майбутніх фахівців (створення інтегрованих комплексів). / Є.А. Іванченко. [Електронний ресурс] – 18.09.2011 – точка доступу: <http://www.confcontact.com>.

4. Собко Я.М. Алгоритмізація та структурування змісту інтегративних курсів у професійно-технічній освіті. / Я.М.Собко. [Електронний ресурс] – 18.09.2011 – точка доступу: <http://www.nbu.gov.ua>.

5. Конвенція з підготовки і дипломування моряків та несення вахти 1978 року (з поправками 1995 року).

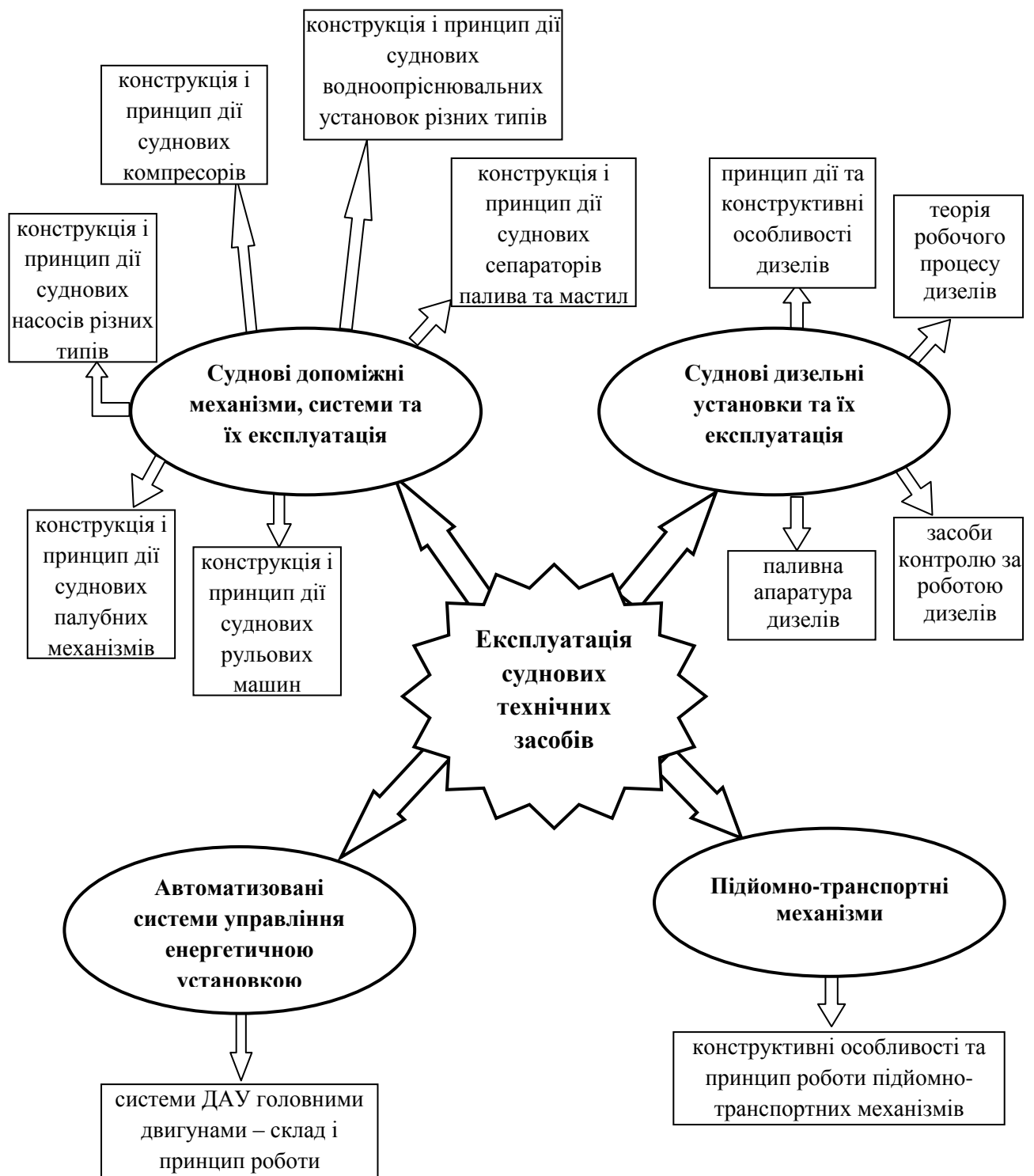

Рис.1. Інтегровані зв'язки курсу «Експлуатація суднових технічних засобів»

6. Мізерний В.М. Інститут інтеграції навчання з виробництвом. / Мізерний В.М. [Електронний ресурс] – 18.09.2011 – точка доступу: <http://www.vstu.vinnica.ua>.

7. Навчальний план підготовки молодшого спеціаліста галузі знань 0701 «Транспорт і транспортна інфраструктура» спеціальності 5.07010403 «Експлуатація суднових енергетичних установок» кваліфікації 3141 «механік (судновий)» Морського коледжу ВНЗ «Херсонський державний морський інститут, 2010.